

Aydın Yöresi Gencer Geleneğinin Kültür Turizmi Açısından Değerlendirilmesi

Kadir BAYSAL*, Gizem ÖZGÜREL
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Marmaris Turizm MYO

*Sorumlu Yazar:
E-posta: kadirbaysal@mu.edu.tr

Geliş Tarihi: 28 Mayıs 2018
Kabul Tarihi: 14 Haziran 2018

Özet

Toplumları var eden, nesilden nesile aktardığı değerleri, günümüz tüketim toplumunda hızlı bir biçimde tüketilmekte ya da toplumsal değişimin bir sonucu olarak unutulmaya yüz tutmaktadır. Bilinçli bir tüketim yaklaşımıyla, toplumsal değerlere sahip çıkmak, gelecek nesillere aktarımını sağlamak, günümüzde her zamankinden çok daha fazla önemli bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Kültürel bir gösterge olarak ifade edilen gelenekler bir toplumu var eden, diğer toplumlardan ayrılan değerlerdir. Aydın yöresinde hala sahip çıkılmaya çalışılan geleneklerden biri de iki yüz yıllık bir geçmişe sahip Gencer'dir. İlin ilçe ve beldelerde sürdürülen Gencer geleneği, dini bayramlarda kurulan panayır havasında geçen bir pazar görünümündedir. Bu pazar, çocukların bayram harçlıklarıyla oyuncaklar alıp, doyasya eğlendikleri, genç kız ve erkeklerin evlilik amaçlı tanışma ortamı buldukları, Gencer'e özgü yiyeceklerin tüketildiği ve yöre halkının bir araya gelerek bayramlaştığı bir etkinlikdir. Somut olmayan kültürel miras Gencer'in dünü ve bugünü tespit etmek, kültür turizmine kazandırmak adına bir yol açmak çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır. Bu bakış açısıyla Aydın yöresinde Gencer'in kurulduğu ilçe-beldelerde, yaşayan tarih olarak tanımlayabileceğimiz, yerli halktan kişilerle derinlemesine görüşme yapılarak, Gencer'in dünü, bugünü ve yarınına yönelik bulgulara ulaşılmış, bu doğrultuda sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Aydın, Gencer Geleneği, Kültür Turizmi, Somut Olmayan Kültürel Miras

Evaluation of Aydın Region Gencer Tradition for Cultural Tourism

Abstract

The values that generate societies, transmitted from generation to generation, are rapidly consumed in today's consumer society or are forgotten as a result of social change. With a conscious consumption approach, maintaining social values and ensuring their transfer to future generations emerge as much more important phenomenon than ever. The traditions expressed as a cultural indicator are the values that distinguish a society from other societies. One of the traditions that are still being tried out in Aydın is Gencer, which has a history of two hundred years. The Gencer tradition, which is being carried out in the districts and towns of the province, is a market that passes in the atmosphere of fair established during religious holidays. This market is an event where children get toys with festive allowances to have fun, young girls and men find a place to meet for marriage, people of the region come together and celebrate and eat Gencer's special foods. The main aim of the study is to identify the past and present of the intangible cultural heritage Gencer and to lead the way to bring it to cultural tourism. From this point of view, in towns and districts of Aydın, where Gencer is founded, the findings of Gencer's past, present and future have been reached through in-depth interviews with people from the local population, which we can define as living history, and conclusions and recommendations are given in this direction.

Keywords: Aydın, Cultural Tourism, Gencer Tradition, Intangible Cultural Heritage

GİRİŞ

Ege Bölgesi sınırları içerisinde yer alan Türkiye'nin önemli turizm merkezlerinden biri olan Aydın ili sahip olduğu turizm potansiyeli ile birçok çekiciliği bünyesinde barındırmaktadır. İl uygun iklim koşulları ve verimli toprakları nedeniyle tarih öncesi dönemlerden başlayarak birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Neolitik, Kalkolitik ve Tunç Çağı'na ait izlere rastlanan ilde; Lidya, Pers, Roma ve Osmanlı Medeniyetleri varlıklarını sürdürmüşlerdir. Aydın'ın sahip olduğu tarihi ve kültürel zenginlikler, doğal güzellikleriyle bütünleşerek ziyaretçilerine eşsiz deneyimler sunmaktadır.

Türkiye'de turizmin ilk başladığı illerden olan Aydın ili, kruvaziyer turizmin önemli duraklarından olan Kuşadası; plajları ve marinası, Apollon Tapınağı'yla ünlü Didim'i ile ön plana çıkmaktadır. İl kültür turizmi açısından; el sanatları (iğne oyası, köroklü çizme ve dokumacılık), yöresel mutfağı, yöresel gelenekleri, efelik ve zeybek kültürü, deve güreşleri, yirmi iki antik kentiyile (en çok ziyaret edilenler; Didyma, Miletos, Tralleis, Magnesia, Alinda, Alabanda, Afrodisias, Nisa, Panionion), müzeleriyle (Aydın, Afrodisias, Milet, Zeytinyağı, Arıcılık, Yörük Ali Efe, Kuva-yi Milliye, Etnografya), kaleleri, kervansaray, türbe ve camileri ile birçok zenginliğe sahiptir.

Kültür turizminin kaynaklarından olan somut olmayan

kültürel miras; geleneksel etkinlikler, dil ve dile bağlı etkinlikler, dans, müzik, yemek, sosyal davranışlar, adetler, kutlama ve törenler, yerel beceri ve yetenekler, el sanatları gibi genellikle bireyle ilgili ve yaşayan unsurları içermektedir [1]. İki yüz yıllık bir geçmişe sahip unutulmaya yüz tutmuş, çok eski bir gelenek ve etkinlik olan Gencer'i somut olmayan kültürel miras olarak değerlendirmek ve kültür turizmine kazandırmak adına bir yol açmak çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır. Sadece Aydın'da değil, komşu illerin bazı ilçe ve beldelerinde de geçmişte çeşitli biçimlerde gerçekleştirilen etkinlik günümüzde eski önemini kaybetmiş, hatta ortadan kalkmaya başlamıştır. Gencer Geleneği; Aydın'ın bazı ilçe ve beldelerinde eğlence, tanışma ve alışveriş amacıyla, genellikle dini bayramların bir gününü kapsayacak biçimde gerçekleştirilmektedir [2]. Gencer Geleneği Aydın'a bağlı Yenipazar, Çine (Akçaova), Bozdoğan, Nazilli'de (Merkez İlçe ve Pirlibey) her ne kadar eski önemini kaybetmiş olsa da yaşatılmaktadır.

Çalışma kapsamında; öncelikle kültür turizminde geleneklerin yeri ve önemi ile unutulmaya yüz tutmuş bir gelenek olarak Gencer Geleneğine değinilmiştir. Devam eden kısımda çalışmanın amacı, önemi, yöntemi ile Aydın'da Gencer Geleneği'nin geçmişten günümüze geldiği durumun tespitine yönelik yapılan, saha araştırmasının bulgularına yer verilmiştir. Son kısımda ise sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

Kültür Turizminde Geleneklerin Yeri ve Önemi

Dünya genelinde turizm faaliyetleri ve turizme katılan turist sayısı her geçen yıl hızla artmaktadır. Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü (UNWTO) verilerine göre uluslararası seyahatlere katılan turist sayısı, bir önceki yıla göre % 3.9 oranında büyüyerek 1 milyar 235 milyon turiste ulaşmıştır [3]. Turizm çeşitleri arasında önemli bir yere sahip olan kültür turizmi açısından durum incelendiğinde ise turizm hareketlerinin yaklaşık %37'sinin sanat, müzik, tarih vb. kültürel çekiciliklere yönelik olduğu ve her yıl %15 oranında arttığı tahmin edilmektedir [4; 5]. Böylesine önemli bir pazar segmentine sahip olan kültür turizminin, sahip olduğu kaynakların ve oluşturduğu potansiyelin tespit edilmesi önemli bir husustur. Sahip olunan kaynakların tespit edilerek, koruma-kullanma dengesi içerisinde gelecek kuşaklara bırakılması, kültür turizminin yarını için olmazsa olmaz unsurlardan biridir.

Kültür turizminin kaynağı olan kültür, toplumların hemen hemen her alanda kendilerini ifade biçimleri ile diğer toplumlardan ayrılımlarında ve özgün bir kimlik kazanmalarında etkili olan değerler, törenler ve yaşam biçimleridir [6; 7]. Bu değerler demeti içerisinde geleneklerin ayrı bir yeri bulunmaktadır. Çünkü gelenekler; bir toplumun kültürel kodlarının iyice anlaşılmasını sağlayan, önemli veriler taşıyan, kültürün iskeletini oluşturan, toplumsal pratikler kümesidir. Gelenek terimi; "Eskiden beri süregelen, gayri resmi yol ve yöntemlerle kazanılan, kuşaktan kuşağa aktarılan, bireysel yaratıcılığa, değişmeye ve gelişmeye izin veren bilgi, hareket, materyal ürünleri üretme ve kullanma biçimi"dir [8]. Gelenğin ticari amaçlı değerlendirilebileceği düşüncesinin doğmasında; geleneksel ürünlerin, kullanım alanlarının genişlemesi, yeni ve farklı bakış açılarının geliştirilmesi aşamasında turizm önemli bir yere sahiptir. Kültür turizmi faaliyetlerinin genel olarak kültürel mirasa, spesifik olarak geleneğe yönelmesinin bir sonucu olarak turizm-kültür ve turizm-gelenek gibi yeni ilişkiler de ortaya çıkmıştır. Turizm ve kültür arasındaki çift yönlü bir ilişkiden söz etmek mümkündür. Kültür, hem bireyi turizme iten hem de sahip olduğu değerlerle turistik destinasyona çeken yönüyle turizm hareketlerine neden olmaktadır. Aynı zamanda turistler de ziyaret ettikleri kültürü etkilemekte ve ziyaret ettikleri kültürden etkilenmektedirler. Turizm ve gelenek ilişkisi incelendiğinde de karşılıklı ilişki durumu gerçekleşmektedir. Turizm, geleneklerin birer çekim unsuru olarak değerlendirilmesini sağlayarak yeni ziyaret alanları oluşturabilmekte, yöre halkının sahip olduğu gelenek veya geleneklerin sergilenmesinde kültürel etkileşim sonucunda geniş kitlelere ulaşmaktadır [9, p. 52-53].

Kültür turizm faaliyetleri, kültürel tüketime yol açmaktadır. Yerel kültüre özgü gelenekler çerçevesinde yaşanmakta olan düğün, dinsel ritüeller, yöresel sanat ve edebiyatın folklorizm çatısı altında turistik ürüne dönüştürülmesi söz konusudur. Burada folklorizm kavramına turizm açısından bir tanımlama yapmak gerekirse; geleneklerin ticari amaçlar doğrultusunda turizm arzında değerlendirilmesidir diyebiliriz [10]. Geleneklerin sunulup, geleneksel değerlerin kültür turizmi kapsamında ticari bir metaya dönüşmesi ister istemez turizm ekonomisi içinde kültürün alınıp satılmasına yol açmaktadır. Mathieson ve Wall (1993) yaptıkları çalışmalarında, turist kabul eden topluluklarda dini ve ulusal törenleri, gelenekleri ve el sanatlarını ele almışlardır. Çalışmada turizmin; geleneksel sanat ürünlerine finansal katkı sağlaması bakımından olumlu etki sağladığını ancak "havaalanı pazarı" olarak ifade edilen ucuz işçilik ve üretimle ortaya çıkan, orijinalinden

uzaklaşan ürünlerle folklorizmin değerinden ödün verildiği, kaybolduğu ve nihayetinde değişime uğradığı sonucuna ulaşmışlardır [11].

Geniş bir bakış açısıyla kültürün, özde geleneklerin korunmasına yönelik tedbirler sürdürülebilirlik ekseninde değerlendirilmelidir. Elbetteki geleneklerin zamana ve mekana bağlı olarak zaman içinde değiştiği, hatta bazılarının ortadan kalktığı bilinen bir gerçektir. Kültür turizminin kaynağını oluşturan kültürel değerlerin turizm nedeniyle değer kaybetmesi, kültürün telafisi olmayacak biçimde yozlaşmasının önüne ancak sürdürülebilir bir turizm gelişimi ile mümkün olduğu bilinen bir gerçektir. Bu doğrultuda öncelikle kültürel korumaya yönelik yasal düzenlemelerle çalışmalara başlanması, koruma kullanma dengesinin sağlanması, taşıma kapasitesi dikkate alınarak planlamanın gerçekleştirilmesi ve tüm paydaşların işbirliği içinde hareket etmesi ile gelecek nesillere geleneklerin aktarılması sağlanacaktır.

Unutulmaya Yüz Tutmuş Bir Gelenek: Gencer Geleneği

Çok eski bir geleneğin ve etkinliğin adı olan Gencer, Aydın ve komşu illerin bazı ilçe ve beldelerinde çeşitli şekilde kutlanmasıyla bilinmektedir. Günümüzde Aydın çevresindeki birçok ilçe ve beldede bu gelenek unutulmaya yüz tutmuştur.

Gencer kelimesi Türkiye Türkçesi Ağızları Sözlüğünde kelime anlamı olarak; "1.Dini bayramlarda ve belli günlerde yapılan eğlence, 2. Panayır" olarak tanımlanmaktadır [12]. Ramazan ve Kurban Bayramlarının bir gününde çevredeki diğer yerleşim birimlerinden çok sayıda insan Gencer kurulan şenlik/panayır meydanına gelmektedir. İlçe-bucak meydanlarında gecenin ilerleyen saatlerine kadar canlılık sürmektedir. Oyuncak, giyim eşyası, ev gereçleri, sebze-meyve, yöreye özgü el sanatları, hediyelik eşya, yiyecek-icecek satıcıları ürünlerini sergileyerek satış sunmaktadırlar. Yerel halk ile çevre il, ilçe ve köylerden gelen ziyaretçiler kurulan pazar alanında alışveriş yaparak, çeşitli eğlence ve oyunlara katılarak, panayır ve/veya şenlik havasında bir gün geçirmektedirler. Çocukların kurulan eğlence parkları ve satılan oyuncaklarla bayram harçlıklarını değerlendirdikleri bir ortam sunmaktadır. Gencer; eski dönemlerde fazlaca çarşıya çıkmayan genç kızların ve kadınların ilçe ya da belde merkezlerinde dışarıya çıkma, eğlenme ve alışveriş yapmalarına olanak sunmaktaydı [2]. Ayrıca, evlilik çağına gelen genç kız ve erkeklerin kendilerini gösterdikleri, tanıştıkları ve karşı tarafı beğenmeleri halinde simgesel olarak birbirlerine tarak ve mendil hediye ettikleri seremonileri de içermektedir. Tanışma ve beğenme sürecinin kız isteme ile tamamlandığı, toplumsal olarak önem verilen evlilik kurumunun temellerinin atılmasına destek olan en önemli sosyal etkinliklerden biri olarak görülmektedir. Günümüzde yaşanan sosyal değişimler Gencer'in bu işlevinin büyük ölçüde önemini yitirmesine yol açmıştır [13]. Bu gelenek kapsamında, yerel halk ve ziyaretçiler, bayramlaşarak, dostluk, komşuluk ve akrabalık ilişkilerini güçlendirmekte, yöreye özgü hatta Gencer'e özgü yiyecekleri yeme fırsatına sahip olmaktadır. Gencer geleneğinin sahip olduğu özellikleri şu şekilde sıralamak mümkündür [14].

- Dini bayramlarda kurulan bir pazar, bir panayırdır.
- Tarihsel bir kökeni bulunmaktadır. İki yüz yılı aşkın süredir kutlanmaktadır.
- Dini bayramlarda kurulmasına karşın dini bir özelliği, herhangi bir dini ritüeli bulunmamaktadır.
- Bayramlarda sürdürülmeye çalışılan Gencer geleneği; bir bayramlaşma, tanışma, alışveriş, gezme ve eğlence günüdür.

- Geleneğin Gencer macunu, bıryan ve tandır, tarakmendil değişimi gibi özgün sembolleri bulunmaktadır.

Gencer ile Bütünleşen Yiyecekler

Gencer'e özgü yörede hazırlanan yiyecekler Gencer Macunu ile Bıryan ve Tandır'dır. Gencer ile bütünleşen ve özellikle Gencer için hazırlanan yiyecekler üretilmekte ve tüketilmektedir.

- Gencer Macunu; Gencer ile bütünleşmiş, büyük kazanlar içerisinde satışa sunulan macun, Gencer'in vazgeçilmez tadı, en önemli yiyeceğidir. Orta Anadolu'da köpük helvası olarak da bilinmektedir. Gencer'de büyük kazanlarda pişirilen macun tahta kaşıklar ile plastik kaplara konularak servis edilmektedir. Halk inanışına göre bu macundan yiyen çiftlerin bir yıl boyunca kavga etmeyeceğine inanılmaktadır [15].

- Bıryan ve Tandır; Çine ilçesinin Akçaova beldesinde kutlanan Gencer şenliklerine özgü, gelen akrabalara ikram etmek için yapılan yemeklerdir. Tandır; oğlak ya da kuzunun tandır kuyularında asılarak pişirildiği bir yemektir. Bıryan ise; pirinç, karabiber, tuz, su ve tandırdaki etten akan yağla pişirilen bir tür pilavdır. Özellikle yöre halkı kendi bütçesine göre Ramazan Bayramı'nın 2. günü eş, dost, akrabalara ikram için hazırlanmakta, ticari satışına pek rastlanılmamaktadır [16].

Gencer Macunu, Bıryan ve Tandır dışında yöreye özgü lezzetlerden kar helvası, susam helvası, Bozdoğan sucuğu, Bozdoğan pidesi, Yenipazar pidesi de yöreyi ziyaret edenlere satılmak üzere tezgâhlarda yerini almaktadır.

Gencer Geleneğinin Yöreye Etkileri

Gencer tüm yönleri ile incelendiğinde toplumun; sosyal, kültürel, ekonomik ve psikolojik ihtiyaçlarının bu geleneğin ortaya çıkmasında etkili olduğu söylenebilir. Geleneğin devam etmesinde de yerel toplumun ihtiyaçlarının karşılanması, Gencer'e sahip çıkılmasını ve sürdürülmesini sağlamış görünmektedir. Gencer'in yörede yarattığı etkiler sosyal, kültürel, ekonomik ve psikolojik olarak sınıflandırılmış ve aşağıda açıklamalarına yer verilmiştir.

- Gencer'in Sosyal Etkileri: Yöre halkı Gencer aracılığıyla bir araya gelerek, dini bayramlar içerisinde birbirleriyle bayramlaşmakta ve ilişkilerini sürdürerek, toplum yaşamını geliştirmektedir. Gencer köy ve şehirde yaşayanların irtibatlarının kesilmemesini sağlayan özel günlerden biridir. Ayrıca eski Gencerlerin evlilik çağına gelen kızların ve erkeklerin birbirlerini beğenmeleri ve tanımaları için vesile olması da yarattığı sosyal etkilerden biridir. Son yıllarda toplumda bayramların bir arada, beraberce kutlanması yerine tatil günleri olarak görülmesine karşın, Gencer; eş, dost ve akrabaların birlikteliğini sağlayan bir buluşma günüdür.

- Gencer'in Kültürel Etkileri: Gencer'in yöre halkı tarafından özel bir gün olarak kabul edilmesi ve tarihsel geçmişi, insanların bugüne katılmalarını sağlamaktadır. Gencer halen Aydın'ın bazı ilçelerinde sabırsızlıkla beklenmekte ve kutlanmaktadır. Gencer ile insanlar bir araya gelmekte, Gencer ile özdeşleşen eğlenceler düzenlenmekte, yöresel yiyecekler yenmekte, hediyeler alınmaktadır. Toplumları biriktirdikleri ve gelecek nesillere aktardıkları bilgi birikimi olan kültür, gelenekler ile sahnelenmektedir.

- Gencer'in Ekonomik Etkileri: Gencer'in geçmişte kadınların dışarıya çıkmasına olanak veren ortamı, genç

kız ve erkeklerin tanışma yeri olma gibi üstlendiği bazı misyonları ortadan kalkmış, daha çok alışveriş ve eğlence merkezli pazar haline gelmiştir. Gencer'in düzenlendiği ilçeye, çevre ilçe ve köylerden ziyaretçiler ulaşım araçlarıyla taşınmaktadır. Yapılan alışverişler bir günlük de olsa Gencer'de satış yapanlara önemli ekonomik katkılar sağlamaktadır. Gencer günü kurulan pazar, semt ya da meyve sebze pazarı olarak bilinen pazarlardan farklı olarak, geç saatlere kadar sürmekte, çok sayıda ziyaretçi katılmaktadır. Gencer günlerinde; giyim-kuşam, sebze-meyve, oyuncak, ev araç gereçleri, hediyelik eşya, yöreye özgü el sanatları ve yöresel yiyeceklerin yer aldığı ürünler satılmaktadır. Bayram nedeni ile birbirine hediye almak isteyenler için Gencer bulunmaz bir panayırdır. Dini bayramlarımızın önemli bir geleneği olan; çocuklara verilen harçlıkların eğlenceli ve özgürce harcanacağı bir yerdir. Dolayısıyla Gencer'in sosyal, kültürel ve psikolojik konulardaki katkılarının geçmişten bugüne değiştiği ve azaldığı bir gerçektir. Fakat düzenlendiği yerde ticari faaliyetlerin gün geçtikçe çeşitlendiğini ve arttığını söylemek mümkündür.

- Gencer'in Psikolojik Etkileri: Özellikle kırsalda yaşayan genç kızların, çocukların ilçe merkezlerine giderek burada gezmesi, eğlenmesi, alışveriş yapması hem bireysel hem de toplumsal açıdan olumlu psikolojik etkiler yaratmaktadır. Geçmişte; yılda iki kez de olsa gençlerin birbirlerini beğenerek, tanıyarak evlenmelerinin yolunun açılması ve kapalı toplum baskısının geçici de olsa kaldırılması nedeniyle bireysel ve toplumsal açıdan psikolojik faydalar sağlamıştır [14].

YÖNTEM

Araştırmanın Amacı, Önemi, Sınırlılıkları ve Yöntemi

Araştırmanın genel amacı, Ege Bölgesi'nde başta Aydın ilinde gerçekleştirilen, somut olmayan kültürel miraslardan Gencer Geleneğinin dünü ve bugünü tespit etmektir. Kültürün ayrılmaz bir parçası olan gelenekler, turizmin özgün bir değer yaratmasına önemli katkılar sağlamaktadır [17]. Yapılan araştırma ile Aydın ilinin kültür turizmine bir zenginlik ve katkı sağlayacağı düşünülen Gencer Geleneğini turizm perspektifinden değerlendirmek amaçlanmıştır. Kuşaklar boyunca sürdürülen geleneklerin değer ve önemini anlaşılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasında, ticari bir metaya dönüştürmeden bu değerlerin korunması gerekmektedir. Yörenin tanıtımı ve çekiciliğini artırmada kültürel değerlerin anahtar bir rol üstlenmesi mümkündür.

Araştırmanın bazı kısıtları bulunmaktadır. Kısıtlardan biri, araştırma 01.01.2018-30.04.2018 tarihleri arasında gerçekleştirilmiş olduğundan zaman faktörünün azlığıdır. Ekonomik nedenlerden dolayı Bozdoğan, Yenipazar, Çine ve Nazilli ilçelerinde toplam 20 kişi ile görüşülmüş olması ise bir diğer kısıtı oluşturmaktadır. Çalışmanın sadece Aydın ilini kapsamı çevre il ve ilçelerde araştırmaya dâhil edilmemiş olması da araştırmanın kısıtları arasındadır.

Çalışma kapsamında; Gencer'in kurulduğu ilçe-beldelerde yerli halktan kişilere kartopu yöntemiyle ulaşılmış, nitel araştırma yöntemlerinden derinlemesine görüşme yapılarak Gencer Geleneğine yönelik görüşleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Yöre sakinlerinden ulaşılan kişilerden, yarı yapılandırılmış sorulara verdikleri cevaplar iki araştırmacı tarafından yazılarak kayıt altına alınmış, verilen cevaplar katılımcılara okutularak iç geçerlilik sağlanmaya çalışılmıştır.

BULGULAR ve TARTIŞMA

Aydın'da Gencer; bayramın ikinci günü başlayıp, her gün farklı bir kasaba ve belde devam eden ve bayramın dördüncü günü Nazilli'de gerçekleştirilen bir bayram geleneği olarak sürdürülmektedir. Eskiden Pirlibey, Yazıkent gibi beldelerde ve büyük köylerde de gerçekleştirilen Gencer, sonrasında sadece ilçe merkezlerinde kurulmaya başlamıştır.

Tablo1. Aydın' da Gencer Tarihleri, Kurulan Yerler ve Nazilli'ye Uzaklığı

Tarihi	Kurulduğu İlçe/Belde	Nazilli'ye Uzaklığı
Ramazan ve Kurban Bayramlarının 2. günü	Yenipazar İlçesi	21 km
Ramazan Bayramının 2.günü	Çine-Akçaova Beldesi	79 km
Ramazan ve Kurban Bayramlarının 3. günü	Bozdoğan İlçesi	28 km
Ramazan ve Kurban Bayramlarının son günü	Nazilli İlçesi	-

Nazilli, Bozdoğan, Çine ve Yenipazar ilçeleri; tipik bir Anadolu kasabası niteliğinde kültürel değerlere sahip, yerel etkinliklere önemli katılımın sağlandığı, ilçe ekonomilerinin tarıma dayandığı yerleşim yerleridir. Son yıllarda bu ilçeler basın ve elektronik medyada uzun ömürlü kişilerin yaşam haberleriyle ön plana çıkmakta, bu durumda organik gıda üretiminin sağlanmasına, beşeri ilişkilerin gücüne, doğaya, gelenek ve göreneklere sahip çıkılmasına, stresten uzak yavaş bir yaşam temposuna bağlanmaktadır. Bu yıl ilk defa Çine Belediyesi ve Aydın Büyükşehir Belediyesi'nin katkılarıyla "Çine Belediyesi 1.Geleneksel Akçaova Gencer Festivali" düzenlenmiştir [18].

Tablo 2. Katılımcıların Demografik Bilgileri

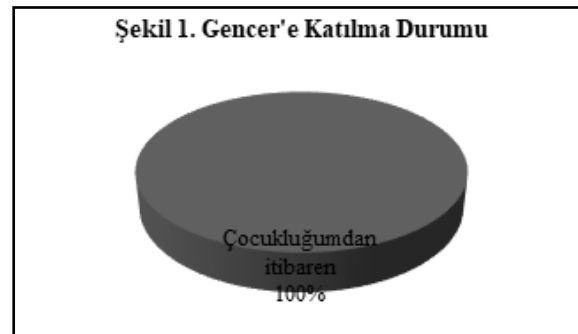
Değişkenler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Yaş		
30 ve altı	5	25
31-40	3	15
41-50	4	20
51-60	4	20
61 ve üzeri	4	20
Toplam	20	100
Cinsiyet		
Erkek	13	65
Kadın	7	35
Toplam	20	100
Doğum Yeri		
Aydın	3	15
Bozdoğan	3	15
Çine	4	20
Karacasu	1	5
Nazilli	5	25
Muğla	1	5
Yenipazar	3	15
Toplam	20	100
Yörede Yaşam Süresi		
Doğumlarından itibaren	18	90
40 yıldır	2	
Toplam	20	100

Günümüzde Aydın'a bağlı 4 ilçede yaşatılmaktadır. Aydın'da Gencer geleneğini yaşatan ilçeler Nazilli ve çevresinde birbirleriyle komşu durumda olan ilçe ve beldeler olup, Nazilli ilçe merkezine oldukça yakın durumdadır. Aşağıda Aydın' da Gencer tarihleri, kurulan yerler ve Nazilli'ye uzaklığı bir tablo olarak sunulmuştur.

Görüşme Yapılan Yer		
Bozdoğan	3	15
Çine-Akçaova	7	35
Nazilli	5	25
Yenipazar	5	25
Toplam	20	100

Çalışma kapsamında görüşme yapılan katılımcıların "yaş" değişkenine göre "30 yaş ve altı" %25 (f=5), "31-40 yaş" %15 (f=3), "41-50 yaş" %20 (f=4), "51-60 yaş" %20 (f=4), "61 yaş ve üzeri" %20 (f=4) olarak dağılmaktadır. "Cinsiyet" değişkenine göre %35'i (f=7)"kadın", %65'i (f=13)"erkek"tir. "Doğum yeri" değişkenine göre "Bozdoğan" %15 (f=3), "Nazilli" %25 (f=5), "Yenipazar" %15 (f=3), "Karacasu" %5 (f=1), "Muğla" %5 (f=1), "Çine" %20 (f=4), "Aydın" %15 (f=3)tır. Katılımcıların "yöredeki yaşam süresi" değişkenine göre dağılımları; %90'ı (f=18) "doğumlarından itibaren", %10'u (f=2) "40 yıldır" yörede yaşamaktadır. Elde edilen verilere göre katılımcıların tamamı yerli halktan kişilerden oluşmaktadır. "Görüşmelerin yapıldığı yer" değişkenine göre; "Bozdoğan" %15 (f=3), "Nazilli" %25 (f=5), "Yenipazar" %25 (f=5), "Çine-Akçaova" %35 (f=7) dağılmaktadır. Aydın il sınırları içerisinde Gencer'in düzenlendiği ilçelerin tamamına ulaşılmıştır.

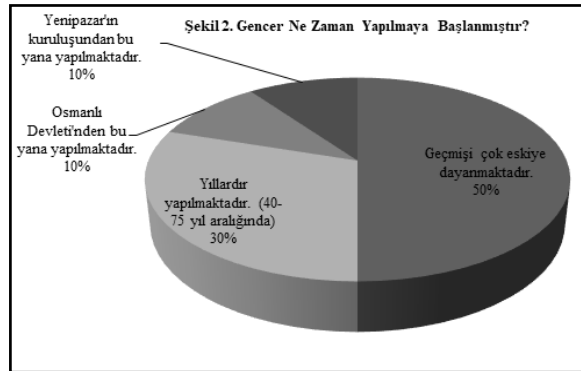
Aşağıda Şekil 1'de katılımcıların "Gencer'e katıldınız mı?" sorusuna yönelik verdikleri cevaplar yer almaktadır.

Katılımcıların verdiği cevaplar incelendiğinde; katılımcıların tamamı (f=20) "Gencer'e çocukluklarından itibaren katıldıklarını" ifade etmişlerdir. Bu durum Aydın yerlilerinden oluşan katılımcıların Gencer'i bildiklerini, elde edilen örneklemin zengin veriler sunabileceğini bizlere göstermektedir.

Şekil 2'de katılımcıların "Gencer ne zaman yapılmaya

başlanmışır?” sorusuna yönelik verdikleri cevaplar yer almaktadır.

Gencer'in başlangıç tarihine yönelik katılımcıların %50'si (f=11) "geçmiş çok eskiye dayanmakta", %30'u (f=6) "yıllardır yapılmakta", %10'u (f=2) "Osmanlı Devleti'nden bu yana yapılmakta" ve diğer %10'u (f=2) ise "Yenipazar'ın kuruluşundan bu yana yapılmakta" cevaplarını vermişlerdir. Bu durum Gencer'in başlangıç tarihinin görüşme yapılan, yerli halktan olan, katılımcılar tarafından tam olarak bilinmediğini göstermektedir.

Tablo 3'te katılımcılara "Gencer'de yapılan etkinliklerin neler olduğu" sorusuna verdikleri cevaplar sunulmuştur.

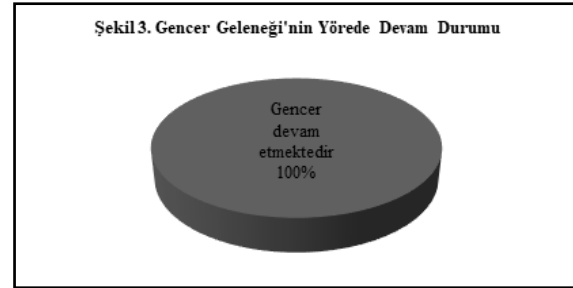
Tablo 3. Gencer'de Yapılan Etkinlikler

Cevaplar	Sıralama	Frekans (f)
Pazar kurulması	1	20
Gencer'e özgü yiyeceklerin bulunması	2	9
Alışveriş yapma	3	8
Lunapark/panayır kurulması		
Bayramlaşma	4	3
Halk konserleri	5	2

"Katılımcıların tamamı (f=20) Gencer'de pazar kurulduğunu; çocuklar için oyuncaklardan, genç kız ve kadınlara yönelik takılara, kıyafetten, yiyecek içeceğe kadar birçok şeyin satıldığını" ifade etmişlerdir. Bu durum Gencer'in başta çocuklar, genç kızlar ve kadınlar olmak üzere yöre halkının alışveriş ve gezme gereksinimlerini karşılayan bir misyon üstlendiğini göstermektedir. Katılımcıların ifadelerinde sıklık açısından 2. sırada (f=9) "Gencer'e özgü yiyeceklerin bulunması" yer almaktadır. Gencer macunu, tandır, susamlı helva, kar helvası ve yöresel pideler ile sucukların Gencer ile bütünleştirilmesi; bir taraftan geleneksel lezzetlerin unutulmasının önüne geçerek sürdürülebilirliği sağlamakta, bir diğer taraftan ise yeme-içmenin sosyal ve psikolojik anlamlarının yöre halkı tarafından yaşatılmasını sağlamaktadır. Katılımcılar Gencer'de yapılan etkinlikler içerisinde sıklık açısından 3. sırada (f=8) "alışveriş" ve "lunapark/panayır kurulması" etkinliklerini belirtmişlerdir. Kırsal alanlarda yaşayan yerel halkın alışveriş yapmasına, bayramlarda çocukları sevindirerek hediyeler almasına olanak yaratan Gencer, aynı zamanda kurulan panayır alanı ve lunapark gibi eğlence ortamlarıyla çocukların hafızalarına kazınacak bir bayram deneyimi sunmaktadır. Sıralamada 4. sırada (f=3) "bayramlaşma" ifadelerdeki sıklık durumuna göre yer almıştır. İlçe meydanlarında kurulan Gencer uzaktan gelen eş, dost ve akrabaların bayramda kucaklaşmasına, toplumsal

birlik ve beraberliğin güçlenmesine katkıları sunmaktadır. Son olarak 5. sırada (f=2) Gencer'de düzenlenen "halk konserleri" katılımcılardan tarafından belirtilmiştir. Son dönemlerde Gencer'e olan ilginin yeniden artırılması için açık hava konserleri düzenlenmeye başlandığı ve festivale dönüştürülerek Gencer'in sürdürülebilirliğinin sağlanmasının hedeflendiği söylenebilir. Katılımcılardan Semih T. ve Mustafa D. Gencer'in "geçmişte evlenilecek çağda kız ve erkeklerin birbirlerini görüp, tanıştıkları bir ortam olduğunu" ifade etmişlerdir. Geçmiş dönemlerde Türk toplumunda evliliklerin büyük bir kısmının görücü usulü yapıldığı bilinen bir gerçektir. Gencer geçmiş yıllarda genç kız ve erkeklerin birbirlerini görmeleri, tanışmaları için bir fırsat sunmakta ve hatta birbirini beğenen gençlerin tarak, mendil, ayna gibi sembolik anlamlar yüklenmiş hediyeleri birbirlerine vermeleri ile evliliğe giden yolun öncü adımlarını atmalarını sağlamaktaydı. Günümüzde Gencer'in bu işlevi ortadan kalkmıştır.

Şekil 3'te katılımcılara sorulan "Gencer Geleneği yörenizde devam etmekte midir?" sorusuna verilen cevaplar sunulmuştur.

Şekil 3'te görüldüğü üzere katılımcıların tamamı (f=20) "Gencer Geleneği'nin yörede sürdürüldüğünü" belirtmişlerdir. Gencer Ramazan ve Kurban Bayramlarında; Bozdoğan'da Bayramların 3. günü, Nazilli'de Bayramların son günü, Yenipazar'da ve Çine-Akçaova'da Bayramların 2. günü başlayıp yine aynı gün şenlikler ile sona ermektedir. Çevre il, ilçe ve köylerden gelen misafirlerin katılımıyla dini bayramlarda bir panayır havasında geçen Gencer, Aydın yöresinin soyut kültürel miras zenginliklerinden biri olarak sürdürülmeye çalışılmaktadır.

Aşağıda Tablo 4'te katılımcılara sorulan "Gencer'de hangi etkinliklere katıldınız/katılırsınız?" sorusuna verdikleri cevaplar sunulmuştur.

Tablo 4. Katılımcıların Gencer'de Yaptıkları Etkinlikler

Cevaplar	Sıralama	Frekans (f)
Eğlenme	1	12
Yeme-içme	2	11
Bayramlaşma	3	10
Alışveriş		
Tanışma	4	2
Ticaret-satış		
Eski dostlar ile görüşme	5	1

Katılımcıların cevapları incelendiğinde; sıklık açısından 1. sırada "eğlenme" (f=12), ikinci sırada "yeme-içme" (f=11), üçüncü sırada "bayramlaşma" ve "alışveriş" (f=10),

dördüncü sırada “tanışma” ve “satış” (f=2) ve beşinci sırada “eski dostlarla görüşme” (f=1) yer almaktadır. Gencer Geleneği yerli halk için;

- başta çocuklar olmak 7’den 70’e herkesin bayrama ulaşmanın verdiği sevinçle eğlenmesi,
- yerel ve yöresel lezzetlerin gerek tezgahlarda gerekse evlerde sunumuyla mutfak kültürünün sürdürülmesi,
- bayramların maneviyatının ve uzaktaki eş, dost, akraba ile buluşmanın mutluluğunun yaşatılması,
- her yıl özlemler bekledikleri ve yok olmasını istemedikleri bir zenginliktir.

Tablo 5’te katılımcılara sorulan “Gencer ile bütünleşen değerler nelerdir?” sorusuna verilen cevaplar yer almaktadır.

Tablo 5. Gencer ile Bütünleşen Yöresel Değerler

Cevaplar	Sıralama	Frekans (f)
Gencer Macunu	1	10
Helva (kar, susam vb.)	2	8
Yöresel yiyecekler (pide, sucuk vb.)		
Tandır	3	7
Tarak, ayna ve mendil	4	5
Yöresel mutfak eşyaları	5	4
Oyuncak		
Kıyafet ve basma alışverişi		
Yöresel gıda malzemeleri	6	3
Süs eşyaları, takı vb.	7	2

Tablo 5’e göre katılımcıların verdikleri cevaplar incelendiğinde sıklık açısından 1. sırada (f=10) “Gencer macunu”, 2. sırada (f=8) “helva” ve “yöresel yiyecekler”, 3. sırada (f=7) “tandır”, 4. sırada (f=5) “tarak, ayna ve mendil”, 5. sırada (f=4) “yöresel mutfak eşyaları”, “oyuncak” ile “kıyafet ve basma alışverişi”, 6. sırada (f=3) “yöresel gıda malzemeleri” ve 7. sırada (f=2) “süs eşyaları, takı vb.” yer almaktadır. Geçmişte Gencer’e katılan araştırmacılar tarafından yerinde yapılan gözlemlerde de Gencer ile kurulan pazar yerinde ziyaretçilerin bir taraftan bireysel ve ailevi gereksinimlerini karşılamak için alışveriş yaptığı, bir diğer taraftan da hediye olarak vermek üzere satın almaları tespit edilmiştir.

Tablo 6’da katılımcılara sorulan “Gencer sizin için ne anlam ifade etmektedir?” sorusuna verilen cevaplar yer almaktadır.

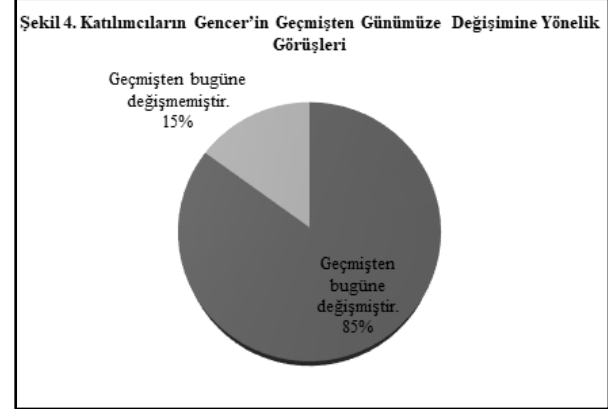
Tablo 6. Gencer’in Katılımcılar İçin Anlamı

Cevaplar	Sıralama	Frekans (f)
Kaynaşma, bir araya gelme	1	12
Kültürel etkinlik	2	11
Bayramlaşma geleneği	3	8
Gezme, eğlenme	4	6
Alışveriş	5	5

Katılımcılara göre “Gencer’in anlamı” ifadelerindeki sıklıklarına göre 1. sırada (f=12) “kaynaşma, bir araya gelme”, 2. sırada (f=11) “kültürel etkinlik”, 3. sırada (f=8) “bayramlaşma geleneği”, 4. sırada (f=6) “gezme, eğlenme” ve son olarak 5. sırada (f=5) “alışveriş”tir. Verilen cevaplar bize Gencer’in sosyal, kültürel, psikolojik ve ekonomik

boyutlarıyla toplumsal açıdan önemli bir gelenek olduğunu göstermektedir.

Aşağıda Şekil 4’te görüşme yapılan katılımcılara sorulan “Gencer dün nasıldı? Bugün nasıl?” sorusuna verdikleri cevaplar sunulmuştur.

Şekil 4’e göre Gencer’in “geçmişten bugüne değiştiğini” ifade eden katılımcılar %85 (f=17), “geçmişten bugüne değişmediğini” ifade eden katılımcılar %15 (f=3) oranındadır. Gencer’in geçmişten bugüne değiştiğini ifade eden katılımcılardan dördünün bu konudaki görüşlerini ifade eden cümlelerine aşağıda yer verilmiştir.

Semiha T. (69 yaşında-Bozdoğan) “Bugün daha çok panayıır havasında geçen bir pazar görünümünde. Eskiden çok daha özel ve güzeldi. Özellikle Gencer günleri özenlen günlerdi. Eski Gencer geleneklerinin bazıları unutuldu.”

Hatice Y. (51 yaşında-Yenipazar) “Gencer eski zamanlarda daha güzeldi, şimdi para üstüne kurulmuş bir düzen. Gencer’in talebi günümüzde az, önceden millet Gencer’de gördüğüyle evlenirdi.”

Volkan Ö. (34 yaşında-Çine/Akçaova) “Eskiden ulaşımın yetersiz olması, sosyal medyanın olmaması yüzünden katılım daha azdı. Şimdilerde sosyal medyanın fazla kullanılması, ziyaretçi sayısını artırıyor.”

Ali U. (51 yaşında-Nazilli) “Eskiden daha güzeldi, çünkü katılım fazlaydı. Köylü vatandaşlarımız daha çok geliyor, organik yiyecek çeşidi daha fazla oluyordu. Şimdi ise insanlar öylesine uğrar gibi gelip geçiyor, heyecanı kalmadı.”

Dünyada hemen hemen her alanda yaşanan değişim ve dönüşüm, toplumların kültürlerinde ve geleneklerinde de varlığını hissettirmektedir. Toplumların değişen istek ve beklentileri, zaman içerisinde bazı geleneklerin yok olmasına bazıların ise yeni istek ve ihtiyaçlara göre yeniden şekillenmesine yol açmaktadır. Geçmişte genç kız ve erkeklerin tanışmalarına ortam sunan Gencer, günümüzde daha çok eğlence ve alışveriş aktivitelerinin yapıldığı pazar yerine dönüşmüştür. Yerli halkın ifadesiyle bayramın arkasının kutlandığı Gencer, Türk kültüründe önemli bir yere sahip olan dini bayramların Aydın yöresinde bir panayıır, şenlik ortamı içerisinde geçmesine aracılık etmektedir. Her ne kadar katılımcılardan bir kısmı tarafından eski heyecanın kalmadığı ifade edilse de genç ve çocukların sosyalleşebilecekleri, halk konserleri ile eş, dost ve akrabalar

ile eğlence ortamı yaratan Gencer, yerel-yöresel yiyecekler ile mutfak kültürünün yaşatılabileceği önemli bir kültür turizmi potansiyeli barındırmaktadır.

Şekil 5'te katılımcılara "yerel yönetimlerin Gencer'e yönelik katkıları hakkındaki görüşlerinin neler olduğu" sorusuna verdikleri cevaplar yer almaktadır.

Şekil 5'e göre katılımcıların verdikleri cevaplar incelendiğinde katılımcıların % 50'si (f=10) "yerel yönetimlerin katkıları olduğunu", diğer % 50'si (f=10) ise "yerel yönetimlerin herhangi bir katkısının olmadığını" ifade etmişlerdir. Katılımcıların ifadelerden bazılarına aşağıda yer verilmiştir.

Mustafa D. (71 yaşında-Bozdoğan) "Şu anda Gencer'e yer sağlamak dışında katkıları yok bence. Yerel yönetimler bu güzel günü bir festival haline getirip, tanıtım çalışmaları yapmalı. Sosyal, ekonomik vb. yanları ile ilçeye sağlayacakları olumlu etkiler için planlanma yapılmalı. Gencer ile ilçenin reklamının da yapılacağı gözden kaçırılmamalı."

Ali U. (51 yaşında-Nazilli) "Doğruyu söylemek gerekirse hiçbir katkısı yoktur."

Aytekin S. (60 yaşında-Yenipazar) "Katkılarını sonuna kadar sunuyorlar. Kültürümüzün, gelenek ve göreneklerimizden yaşatılmasına destek oluyorlar."

Mehmet U. (30 yaşında-Çine) "Geçen yıl 1. Yöresel Gencer Festivali düzenlendi. Bu yıl da konserlerle devam edilip festival geliştirilebilir."

Yörelere sahip oldukları değerlerin ortaya çıkartılmasında, kültürel mirasın sürdürülmesinde önemli paydaşlardan biri de yerel yönetimlerdir. Planlamaları yapan, kaynakların nerede ve nasıl değerlendirileceğine karar veren yerel yönetimlerin yerel halka destek sağlaması gerekmektedir. Gencer Geleneğinin sürdürülebilir kılınmasında yerel yönetimlerin önemli sorumlulukları bulunmaktadır. Sadece panayır ve tezgahlar için yer sağlamanın ötesinde kültürel envanter içerisine somut olmayan kültürel miras değerlerinin alınması gerekmektedir. Yöre turizminin gelişiminde etkili olan önemli çekiçlikler arasında etkinlikler yer almaktadır. Yöredeki Gencer Geleneğinin festivallere dönüştürülmesi hususunda Çine Belediyesi ilk adımı atmıştır. Diğer ilçe yerel yönetimlerinin de benzer çabalar içerisine girmesi ve festivallerin sürdürülebilir kılınarak geleneklere sahip çıkılması kültür turizmi açısından paha biçilmez bir değer yaratacaktır.

Aşağıda Tablo 7'de katılımcılara sorulan "Gencer'in sürdürülebilmesi, genç neslin katılımının sağlanması için önerileriniz nelerdir?" sorusuna verdikleri cevaplar sunulmuştur.

Tablo 7. Katılımcıların Gencer'in Sürdürülebilirliğine Yönelik Önerileri

Cevaplar	Sıralama	Frekans (f)
Yeni etkinliklere yer verilmeli (yarışma, sahne gösterileri, canlandırmalar, konser vb.)	1	17
Gençlerin katılımları sağlanmalı (bilinçlendirilerek ve özendirilerek)	2	11
Tanıtım faaliyetlerine ağırlık verilmeli	3	4

Tablo 7'ye göre katılımcıların verdikleri cevaplar incelendiğinde sıklık açısından 1. sırada (f=17) "yeni etkinliklere yer verilmeli", 2. sırada (f=11) "gençlerin katılımları sağlanmalı" ve 3. sırada (f=4) "tanıtım faaliyetlerine ağırlık verilmeli" önerileri yer almaktadır. Günümüzün değişen toplumsal koşullarına ve toplum gereksinimlerine uygun olarak Gencer Geleneğinin sürdürülebilmesi için gençlerin ve çocukların gereksinim ve beklentilerine cevap verecek yeni etkinlikler tarafların ilgi ve katılımlarını şüphesiz artıracaktır. Ailede başlayan eğitim, okulda devam etmektedir. Çocuk ve gençlerin kültürel miras konusunda bilinçlendirilmesi, değerlerin farkındalığının yaratılması eğitim ile mümkün olabilecektir. Gencer'in afiş ve posterler hazırlanarak, web sayfalarından duyurularak, sosyal medya mecralarında tanıtılması yöre kültürünün aktarılmasına ve yöre tanıtımına katkıları sunacaktır.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Gencer; dini bayramlarda 7'den 70'e tüm eş, dost ve akrabaların bir araya geldiği, aynı sofraya toplandığı, birlik ve beraberliğin, eğlencenin ve kaynaşmanın sağlandığı bir somut olmayan kültürel miras değeridir.

Aydın ilinin sahip olduğu Gencer geleneği, yöre turizmi açısından çekim unsuru oluşturabilecek bir potansiyele sahiptir. Yöre halkının geçmişten bugüne sahip çıktığı, Ramazan ve Kurban Bayramlarında düzenlenen panayırın, ekonomik etkileri yanında birçok sosyal, kültürel ve psikolojik etkileri bulunmaktadır. Her ne kadar geçmişteki ana işlevlerinden (genç kız ve erkeklerin birbirlirini görmeleri, evlilik amaçlı tanışmaları) biri olan evlilik yolunu açması işlevi ortadan kalkmış olsa da; çocukların bayramda kurulan panayırda eğlendikleri, gençlerin gezdikleri, tüm katılanların bayramlaştıkları ve Gencer'e özel yöresel yemeklerin bir arada yenildiği bir gün olarak işlevlerini sürdürmektedir.

Yapılan görüşmelerde yerel halkın Gencer Geleneğini sürdürmeye istekli oldukları, yerel yönetimlerden alınacak desteklerle ve genç kuşakları çekecek cazip etkinliklerle katılımın artacağına yönelik olumlu görüşleri bulunduğu tespit edilmiştir.

Yerel yönetimlerin bayramlaşmaları Gencer günü yapmaları, canlandırmalar ile genç nesle eski Gencer'leri ve Türk folklorunu aktarmaları, reklam ve tanıtım faaliyetleri ile Gencer günlerine daha fazla katılım olmasını teşvik etmeleri, bu geleneğin sürdürülebilmesinde yerel yönetimlere düşen sorumluluklar arasındadır. Diğer yöresel etkinliklere kaymakamlıklar, belediyeler, odalarca sağlanan destekler

Gencer için de sağlanmalı ve yerel yönetimler pazar yeri gösterme dışında özellikle Gencer'in yapıldığı gün ilçeye diğer ilçelerden ulaşım için Aydın Büyükşehir Belediyesi'nin desteği ile ulaşım olanaklarını kolaylaştırılmalıdır.

Gencer'in yöresel bir festivale dönüştürülmesi çabalarına destek verilmelidir. Böylelikle daha büyük kitleleri haberdar etme ve Gencer'in bütün özelliklerinin yansıtıldığı şekilde organize edilmesi mümkün olacaktır. Ayrıca Gencer'le özdeşleşen ve bugün kaybolmaya başlamış yöresel yiyecekler gastronomi turizmi çerçevesinde ön plana çıkartılmalı ve yörenin bu lezzetlerine sahip çıkılmalıdır.

KAYNAKLAR

[1] Öter, Z. 2009. Kültür Mirasının Turizme Kazandırılması, Türkiye'de El Sanatlarının Turistlere Pazarlanması Sürecinde Kimlikler: Görece Örneği. Perpignan Via Domitia Üniversitesi, CREC-Katalan Araştırma ve Eğitim Merkezi, IFCT Sınırlararası Fransız Katalan Enstitüsü. Perpignan Via Domitia Üniversitesi, CREC-Katalan Araştırma ve Eğitim Merkezi.

[2] Aydın İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, <http://www.aydinkulturturizm.gov.tr/TR,64512/bayramlar-ve-torenler> (Erişim Tarihi 22 Temmuz 2017).

[3] World Tourism Barometer. UNWTO. https://www.slovenia.info/uploads/dokumenti/raziskave/unwto_barom17_01_january.pdf. (Erişim Tarihi 18 Temmuz 2017).

[4] Ceylan, S., ve Mehmet, S. 2016. Kültür Turizmi Alanlarında Turizmin Çeşitlendirilmesine Eleştirel Bir Bakış: Safranbolu UNESCO Dünya Miras Alanı. Uluslararası Türk Dünyası Turizm Araştırmaları Dergisi , 1 (1), 53-64.

[5] Alaeddinoğlu, F. ve Yıldız, M. Z. 2011. Türkiye'de Kültür Turizmi ve Algılanışı. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu (Dü.), 38. ICANAS Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi. içinde 1., s. 21-34. Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yayınları 11/1.

[6] Giddens, A. 2000. Sosyoloji. Ayraç Yayınevi. Ankara.

[7] Yüksel, H. A. 2011. Zenica'da Nevruz Geleneği ve

Şenlikleri. Milli Folklor Uluslararası Kültür Araştırmaları Dergisi (89), 271-275.

[8] Ekici, M. 2008. Geleneksel Kültürü Güncellemek Üzerine Bir Değerlendirme. Milli Folklor Uluslararası Kültür Araştırmaları Dergisi (80), 33-38.

[9] Şahin, H. İ. 2009. Dalyan ve Köyceğiz Çevresinde Gelenek, Turizm ve Folklorizm. Milli Folklor Uluslararası Kültür Araştırmaları Dergisi (82), 50-58.

[10] Tuna, M. 2015. Turizm Gelişmesinin Sosyo-kültürel Etkileri. M. Tuna içinde, Turizm Sosyolojisi (s. 72). Anadolu Üniversitesi. Eskişehir.

[11] Berber, Ş. 2003. Sosyal Değişme Katalizörü Olarak Turizm ve Etkileri. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (9), 205-221.

[12] Türk Dil Kurumu. Türkiye Türkçesi Ağzıları Sözlüğü. http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5923e8b554a0e7.95118699 (Erişim Tarihi 23 Mayıs 2017).

[13] İnternet Haber, www.internethaber.com. <http://www.internethaber.com/gencer-macunu-gelene-ginunutuluyor-293084h>. (Erişim Tarihi 22 Temmuz 2017).

[14] Veren, E. (2014). Aydın Yöresinde Gencer ve Gencer Macunu Geleneği. Aydın Efesi Kültür, Sanat ve Edebiyat Dergisi 8 (22), 18-23.

[15] Oğuz, M. Ö., Kösemek, M., Çiçekoğlu, N. ve Tuna, Y. (2012). Türkiye'de 2011 Yılında Yaşayan Ramazan ve Kurban Bayramı Geleneksel Kutlamaları. Gazi Üniversitesi THBMER Yayınları. Ankara.

[16] Uyguç, A. A. 2012. Dinsel Şenlikler. <http://www.cinemadran.com/kultur-sanat/01/05/2012/dinsel-senlikler> (Erişim Tarihi 27 Temmuz 2017).

[17] Yanardağ, A. A. (2015). Kültür ve Turizm Etkileşimi. M. Tuna içinde, Turizm Sosyolojisi (s. 97). Anadolu Üniversitesi Yayınları. Ankara.

[18] Haber Uğur, www.haberugur.com. <http://www.haberugur.com/kultur-sanat/akcaovada-1gencer-festivali-gerceklesti-h4116.html> (Erişim Tarihi 01 Temmuz 2017).